

nomiske og det aandelige Arbejde, og sidstnævnte Arbejde fremmer t. Eks. særlig Udviklingen af en Universitetsby.

Kort og godt, det er det *fælles Kulturarbejde* af det paa dette Omraade af legemlig og i Henseende til Arbejdets Deling forbundne Samfund, som beviker denne Værdistigning. Men Kommunen som den lovlige Repræsentant for dette Fællesskab skal tilvejebringe Midlerne til Dækning af de fælles kommunale Fornødenheder. Hvad er mere logisk, mere naturligt, og hvad er mere retfærdigt, end at den derved fortrinsvis holder sig til de Formueværdier, som ere fremgaaede af selve denne Befolknings Fællesarbejde og skabte af det og ved det?

Derved maa den naturligvis holde sig til de Personer, som paa Grund af den bestaaende Retsordning modtage denne Fordel: Jordejerne, som den ifølge den private Ejendomsret til Jordbunden uden videre tilfalder. Naar disse stikke Fordelen i Lommen, kunne de ikke nægte at paatage sig den Forpligtelse at være dem, der bære Afgiften, som skal oppebæres til fælles Fornødenheder for Byens Beboere.

Tilvækstskatten forfølger imidlertid ved Siden af dette almindelige Øjemed desuden endnu et særligt, allerede antydet Øjemed, som er saa vigtigt, at i dets Opnaaelse ligefrem maa erkendes at ligge Skattens Hovedopgave, nemlig *Jordbundsspekulationens* Bekæmpelse og Lammelse. Denne Spekulation finde vi i alle opblomstrende Byer, den er et Fænomen som Følge af Jordbundsforholdenes Udvikling, Landbefolkningens Udvikling: Landbefolkningens Indvandring til Byerne, Industriens Opsving, Befolkningsforøgelsens uhørte Tempo fra 40 Millioner i Aaret 1870 til godt og vel 60 Millioner i Aaret 1905. Herved blev og bliver Efterspørgselen efter Byggegrunde i Beboelsesøjemed dreven saa stærkt til Vejrs, at Jordbunden, hvis Besiddelse allerede desuden er et Monopol for dens Ejere, eftersom den kun er til Stede efter indskrænket Maalestok og ikke kan forøges, nu blev til en meget lønnende Genstand paa Profitmageriets Omraade ad Omsætningens Vej. Erhvervelsen af Jordbundsudbytte ved det paa samme anvendte Arbejde træder siden den Tid mere og mere tilbage for Jordbundens Behandling som Handelsvare. Jordbundsspekulationen gaar i Særdeleshed ud paa at lægge Beslag paa Jordbunden og kunstigt at forhindre sammes Byggelse, indtil det paa denne Maade, ligeoverfor den stadig tiltagende Efterspørgsel, kunstigt indskrænkede Tilbud har fremkaldt den højst mulige Prisstigning. Resultatet er naturligvis: Stor Gevinst for Spekulanten, ofte af en kolossal Størrelse, men for Samfundet en Fordyrelse af Jordbunden, og, da dette er en Del af Omkostningerne vedrørende Tilfredsstillelsen af Beboelseskravet, i tiltagende Grad dyrere og daarligere Boliger.

Stærkest rammes naturligvis de, som enten slet ikke eller kun med store Vanskeligheder paa Bekostning af deres eget Erhverv kunne tilvejebringe Lejen, nemlig Embedsmændene, Arbejdere, Rentiers og Pensionister. Det er dem, som rammes værst. Men Spekulanterne ere dem, som allerede fra gammel Tid under Byens naturlige Udvidelse eje den i Betragtning kommende Jordbund, som de for det meste have arvet, og som ikke ville nøjes med at faa den mangfoldigt betalt, hvormed, som allerede nævnt, Bygejord af laveste Klasse bliver betalt højere end Agerjord af bedste Kvalitet — eller Opkøbere, som i Tide sikre sig Jord, sælge den til dem, som have Brug for den, og kun til muligst høje Priser. Førstnævnte, de oprindelige Ejere, ere ofte værre end sidstnævnte. Thi medens Opkøbere allerede paa Grund af det med Forretningen forbundne Rentetab ikke kunne vente saa længe med atter at sælge, som de nok kunde ønske, kunne hine oprindelige Ejere se paa Sagen med Ro.

I mange Byer danne disse to Grupper af Spekulanter en formelig Jernring omkring Byen, som indsnævrer dens Udvikling, en Dæmning, som Bølgerne af Befolkningens Tilvækst forgæves tørne imod, indtil Ofret er bragt, og indtil der fuldt ud er udbetalt den klingende Tribut af et haardt Arbejdes Udbytte til de profitgraadige Belejrer. Undertiden nøjes man med, navnlig i de mindre Byer og særlig i Bjergegne, hvor Udvidelsen kun er mulig til visse Tider, at der paa *nogle* Steder findes større eller mindre Komplekser af Grundstykker paa *een* Haand eller paa *flere* Hænder, for at umuliggøre den naturlige Udvikling eller vanskeliggøre denne. Selv enkelte Grundstykker kunne, naar der opereres behændigt og med Sejghed, blive til slige guldopslugende Hindringer i Udviklingen. Englænderne kalde disse: obstruktive Grundstykker.

Her byder Tilvækstskatten en god Udvej. Kan den ej heller dræbe den Drage, som truer vort Folks Velfærd, kan den alligevel udrive nogle af dens Gifftænder.